



Crna Gora
Vlada Crne Gore
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POLICIJE

IZVJEŠTAJ
o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima, za 2021. godinu

Podgorica, maj 2022. godine

Sadržaj:

UVOD	3
1. POSEBNI USLOVI ODVIJANJA SAOBRAĆAJA U 2021. GODINI	3
1.1. Specifičnosti odvijanja saobraćaja u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu.....	4
1.2. Povećan broj prvi put registrovanih vozila i mladih vozača.....	4
1.3. Logistički problemi.....	5
2. SAOBRAĆAJNE NEZGODE I NJIHOVE POSLEDICE	6
2.1. Podjela saobraćajnih nezgoda u odnosu na posledice	6
2.2. Saobraćajne nezgode sa poginulim licima.....	8
2.3. Saobraćajne nezgode sa povrijeđenim licima.....	10
2.4. Podjela saobraćajnih nezgoda u odnosu na kategorije puta.....	11
3. AKTIVNOSTI SLUŽBENIKA SAOBRAĆAJNE POLICIJE	12
3.1. Statistički pokazatelji.....	12
3.2. Struktura registrovanih prekršaja.....	15
4. REALIZOVANJE PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI	16
4.1. Operativne akcije	16
4.2. Medijske aktivnosti.....	16
4.3. Preventivne kampanje.....	17
5. STANICE ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA	17
5.1. Izdavanje odobrenja za rad stanica za tehnički pregled vozila.....	17
5.2. Izdavanje licenci za kontrolora za obavljanje poslova tehničkog pregleda vozila.....	18
5.3. Inspeksijski nadzor nad radom stanica za tehnički pregled vozila.....	18
5.4. Izrečene sankcije.....	18
6. VANREDNI TRANSPORT	19
7. ZAKLJUČAK SA OCJENOM STANJA	20
8. PRIJEDLOG MJERA	22

UVOD

Bezbjednost saobraćaja na putevima regulisana je Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list“ CG, br. 33/12, 58/14, 14/17 - Odluka US CG i 66/19).

Članom 314 stav 4 ovog zakona propisano je da Vlada Crne Gore podnosi Skupštini Crne Gore Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima, najmanje jednom godišnje, najkasnije do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Na osnovu navedenog, Uprava policije je sačinila Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu.

Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima, za 2021. godinu sadrži:

- posebne uslovi odvijanja saobraćaja u 2021. godini;
- analizu saobraćajnih nezgoda i njihovih posledica za 2021. godinu, sa uporednim podacima za 2020. godinu;
- aktivnosti službenika saobraćajne policije, kao i analizu registrovanih prekršaja po broju i strukturi, tokom 2021. godine;
- preventivne aktivnosti saobraćajne policije;
- aktivnosti saobraćajne policije vezane za rad stanica za tehnički pregled vozila;
- aktivnosti saobraćajne policije iz oblasti obezbjeđenja vanrednih transporta;
- zaključak sa ocjenom stanja;
- prijedlog mjera za unapređenje postojećeg stanja.

1. POSEBNI USLOVI ODVIJANJA SAOBRAĆAJA U 2021. GODINI

Na bezbjednost drumskog saobraćaja u Crnoj Gori poseban uticaj su ispoljili: povećan intenzitet saobraćaja uz prisustvo epidemije virusa COVID-19, povećan broj vozila i putnika koji su ušli u Crnu Goru kao posledica uspješne turističke sezone, povećanje ukupnog broja registrovanih vozila koja učestvuju u saobraćaju, značajan priliv vozača početnika po osnovu položenog vozačkog ispita, kao i izraženi logistički problemi koji su dodatno otežavali rad službenika saobraćajne policije.

Upoređujući stanje bezbjednosti drumskog saobraćaja, gledano kroz broj saobraćajnih nezgoda i njihovih posledica koje su se dogodile u 2021. godini, a u odnosu na 2020. godinu, može se zaključiti da se u 2021. godini dogodilo se više saobraćajnih nezgoda i to za 33,0%. Povećao se i broj saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima za 23,8%, kao i broj saobraćajnih

Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

nezgoda sa povrijeđenim licima za 38,1%. Takođe, povećao se i broj saobraćajnih nezgoda samo sa materijalnom štetom i to za 30,8%.

Na povećanje broja saobraćajnih nezgoda i njihovih posledica u odnosu na 2020. godinu naročito su uticali: specifičnosti odvijanja saobraćaja u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu, povećan broj prvi put registrovanih vozila i mladih vozača i logistički problemi.

1.1. Specifičnosti odvijanja saobraćaja u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu

Intenzitet drumskog saobraćaja na putevima u Crnoj Gori bio je značajno veći u 2021. godini, u odnosu na 2020. godinu, prvenstveno zbog posebno negativnog uticaja i posledica prisustva virusa COVID-19.

U cilju sprečavanja širenja zarazne bolesti u toku 2020. godine, Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti je u nekoliko navrata, a najduže od mjeseca aprila do polovine maja te godine, donosilo mjere zabrane ili ograničavanja odvijanja putničkog saobraćaja na dijelu putnih pravaca i između pojedinih opština i regija u Crnoj Gori. Takođe, pojedine periode 2020. godine obilježilo je sprovođenje policijskog časa, zabrane rada ugostiteljskih objekata, pa čak i potpuna blokada i zabrana ulaza i izlaza iz pojedinih opština. Po istom principu bio je zabranjen ulazak u Crnu Goru građanima iz susjednih država, osim crnogorskih državljana.

Zbog drugačijeg pristupa u borbi protiv epidemije virusa COVID-19 od strane aktuelne Vlade i Ministarstva zdravlja, za razliku od prethodnog Nacionalnog koordinacionog tijela, u 2021. godini nijesu donošene mjere koje bi za posledicu imale djelimične ili potpune zabrane saobraćaja na putevima ili u pojedinim opštinama u Crnoj Gori.

I pored negativnog uticaja epidemije virusa COVID-19 u 2021. godini na sve oblasti društvenog života u Crnoj Gori, u izvještajnom periodu se drumski saobraćaj odvijao redovno i u kontinuitetu, bez ikakvih restrikcija i ograničenja.

Takođe, kao posledica prisustva epidemije korona virusa, veliki broj službenika saobraćajne policije je po osnovu bolovanja, izolacija i karantina značajan dio vremena bio odsutan sa posla, odnosno bio spriječen da obavlja svakodnevne poslove i zadatke.

Turistička sezona 2021. godine je po svim parametrima bila višestruko uspješnija i intenzivnija u odnosu na turističku sezonu iz 2020. godine. U najvećem procentu su bili zastupljeni turisti iz država regiona, u prvom redu iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Albanije i Sjeverne Makedonije. Turisti iz regiona u Crnu Goru dolaze uglavnom putničkim automobilima i autobusima, što je za direktnu posledicu imalo povećanu frekvenciju saobraćaja, kao i veliko prisustvo vozila i putnika na svim putnim pravcima u Crnoj Gori. U 2020. godini preko graničnih prelaza u Crnu Goru je ušlo 1.132.647 vozila, a u toku 2021. godine registrovan je ulazak 3.034.980 vozila što je povećanje za 168,0 %.

1.2. Povećan broj prvi put registrovanih vozila i mladih vozača

Na bezbjednost drumskog saobraćaja u 2021. godini negativno je uticao značajan priliv novoregistrovanih vozila, kao i povećan broj vozača početnika i mladih vozača, što je

Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

dodatno opteretilo i inače nedovoljno razvijenu putnu mrežu i saobraćajnu infrastrukturu, pogotovo u većim gradskim sredinama.

Broj registrovanih motornih i priključnih vozila u Crnoj Gori, zaključno sa 31. decembrom 2021. godine je iznosio 256.180 vozila (u 2020. godini je bilo 238.095 vozila) od čega:

- motocikala 6.137,
- putničkih automobila 219.515,
- kombija 359,
- autobusa 1.207,
- teretnih vozila 18.820,
- specijalnih i radnih vozila 459,
- vučnih vozila 1.927,
- priključnih vozila 3.456,
- traktora 255.

Najveći broj registrovanih vozila je u Podgorici 83.662, u Nikšiću 24.280, Baru 21.017, Herceg Novom 14.575, Budvi 13.622, Kotoru 12.067, Bijelom Polju 12.047 itd.

U toku 2021. godine u Crnoj Gori prvi put je registrovano 17.527 motornih i priključnih vozila od čega:

- motocikala 638,
- putničkih automobila 14.241,
- autobusa 66,
- teretnih vozila 1.350,
- specijalnih i radnih vozila 2,
- vučnih vozila 228,
- priključnih vozila 562,
- traktora 195.

Najviše je po prvi put registrovano motornih i priključnih vozila u 2021. godini u Podgorici 6.005, a zatim u Nikšiću 1.910, u Baru 1.245, Bijelom Polju 1.027 itd.

Prosječna starost vozila u Crnoj Gori je bila oko 15,3 godina. Najmanja prosječna starost vozila je u Budvi 12,6 godina, u Kotoru 13 godina, u Podgorici 13,5 godina, dok je najveća u Andrijevici 19,8 godina, Šavniku 19,5 godina, Plavu 18,8 godina, Pljevljima 18,4 godina, Beranama i Bijelom Polju 18 godina.

Vozački ispit je u toku 2021. godine položilo ukupno 12.392 kandidata, čime su stekli status vozača početnika (manje od 12 mjeseci vozačkog iskustva) od čega najveći broj spada u kategoriju mladih vozača (do 24 godine života).

U saobraćajnim nezgodama, u 2021. godini, poginulo je 11 lica starosti od 18 do 24 godine života, koji spadaju u kategoriju mladih vozača.

1.3. Logistički problemi

Logistički problemi, nedostatak novih, kao i zastarjelost i djelimična ispravnost postojećih materijalno-tehničkih sredstava su i u toku 2021. godine značajno limitirali rezultate i otežavali rad saobraćajne policije. Kao najkarakterističnije probleme ističemo:

Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

- Problem isteka ugovora između Ministarstva unutrašnjih poslova i lizing kompanije u čijem su vlasništvu sva patrolna vozila sa kojima raspolaže saobraćajna policija, zbog čega je policija skoro dva mjeseca (maj i jun) bila bez patrolnih vozila, zbog čega se, za to vrijeme, patrolna služba na putnim pravcima praktično nije ni odvijala, dok su u gradskim sredinama službenici saobraćajne policije patrolirali pješke ili uz korišćenje svojih privatnih vozila;
- Spore ili potpuno zakašnjele tenderske procedure u vezi sa nabavkom, popravkom i kalibracijom uređaja i opreme. Zbog kašnjenja procedura obavezne kalibracije, policija nije koristila ručne radare za mjerenje brzine oko tri mjeseca, a zbog nedostatka usnika za alkometre saobraćajna policija je minimalno vršila alkotestiranje vozača u periodu od oko dva mjeseca;
- Od ukupno devet vozila za kontrolu brzine kretanja vozila u pokretu (tzv. presretači) veći dio godine, zbog neispravnosti ili problema sa postupkom kalibracije, van funkcije je stalno bilo 4 do 5 vozila;
- Od ukupno raspoloživih 53 alkometra marke „Drager,, ispravno je 25, a neispravno 28 komada;
- Od ukupno raspoloživih 45 ručnih laserskih radara za mjerenje brzine sa video zapisom marke „Tru Cam,, ispravno je 22, a neispravno 23 komada;
- Nedostatak ili raspolaganje sa nedovoljnim količinama pojedinih štampanih obrazaca neophodnih za rad saobraćajne policije, kao što su nalozi za plaćanje novčanih kazni, zapisnici o vršenju uviđaja saobraćajnih nezgoda i sl.

Svi naprijed navedeni faktori su imali negativan uticaj i u velikoj mjeri presudno su uticali da u izvještajnom periodu, odnosno u 2021. godini, ima više saobraćajnih nezgoda i njihovih posledica u odnosu na 2020. godinu, koju je karakterisao neuporedivo manji intenzitet saobraćaja, česte zabrane i ograničenja putničkog saobraćaja, praktično nepostojanje turističke sezone uslijed epidemije virusa COVID-19 i samim tim i manji priliv turista i slabija frekvencija saobraćaja na crnogorskim putevima.

2. SAOBRAĆAJNE NEZGODE I NJIHOVE POSLJEDICE

2.1. Podjela saobraćajnih nezgoda u odnosu na posljedice

U toku 2021. godine, na putevima u Crnoj Gori registrovano je ukupno 6.109 saobraćajnih nezgoda, što u odnosu na 2020. godinu (4.592) predstavlja povećanje za 1.517 saobraćajnih nezgoda ili za 33,0%.

	2021.g.	2020.g.	odnos u %
Ukupno saobraćajnih nezgoda	6.109	4.592	33,0 %
Saobraćajne nezgode samo sa	4.057	3.102	30,8 %

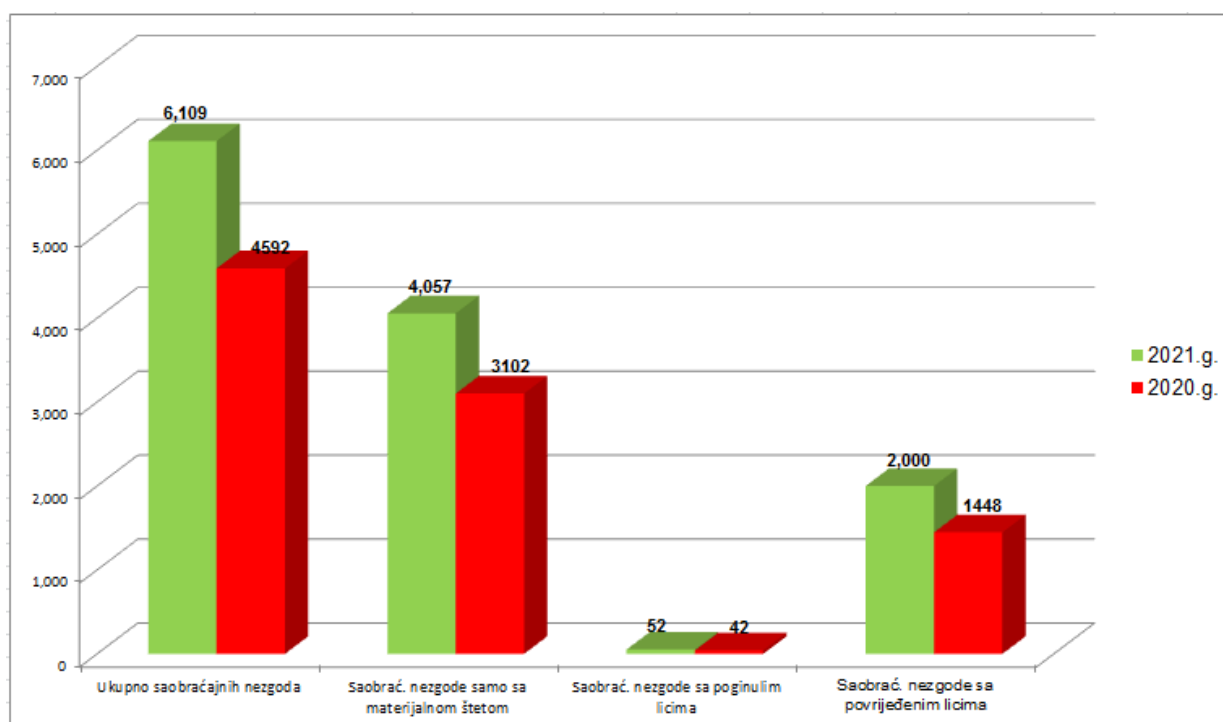
Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

materijalnom štetom			
Saobraćajne nezgode sa poginulim licima	52	42	23,8 %
Saobraćajne nezgode sa povrijeđenim licima	2.000	1.448	38,1 %

Saobraćajnih nezgoda samo sa materijalnom štetom bilo je 4.057 što u odnosu na 2020. godinu (3.102) predstavlja povećanje za 955 ili za 30,8%.

Saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima bilo je 52, što je u odnosu na 2020. godinu (42) više za 10 saobraćajnih nezgoda, ili za 23,8%.

Saobraćajnih nezgoda sa povrijeđenim licima bilo je 2.000, u poređenju sa 2020. godinom (1.448) to je povećanje za 552 saobraćajne nezgode, ili 38,1% (Grafikon 1).



Grafikon 1 – Saobraćajne nezgode i njihove posledice

2.2. Saobraćajne nezgode sa poginulim licima

U 2021. godini, u saobraćajnim nezgodama na putevima u Crnoj Gori, poginulo je 55 lica, što u odnosu na 2020. godinu (48) predstavlja povećanje za 7 poginulih lica, odnosno za 14,6%.

	2021.g.	2020.g.	odnos u %
Poginulo lica - ukupno	55	48	14,6 %
Poginulo vozača	27	21	28,6 %
Poginulo saputnika	10	16	-37,5 %
Poginulo biciklista	1	0	/
Poginulo motociklista	10	4	150,0%
Poginulo pješaka	7	7	/

Od ukupnog broja poginulih lica, poginulo je 27 vozača, što je više za 6 ili 28,6% u odnosu na 2020. godinu (21).

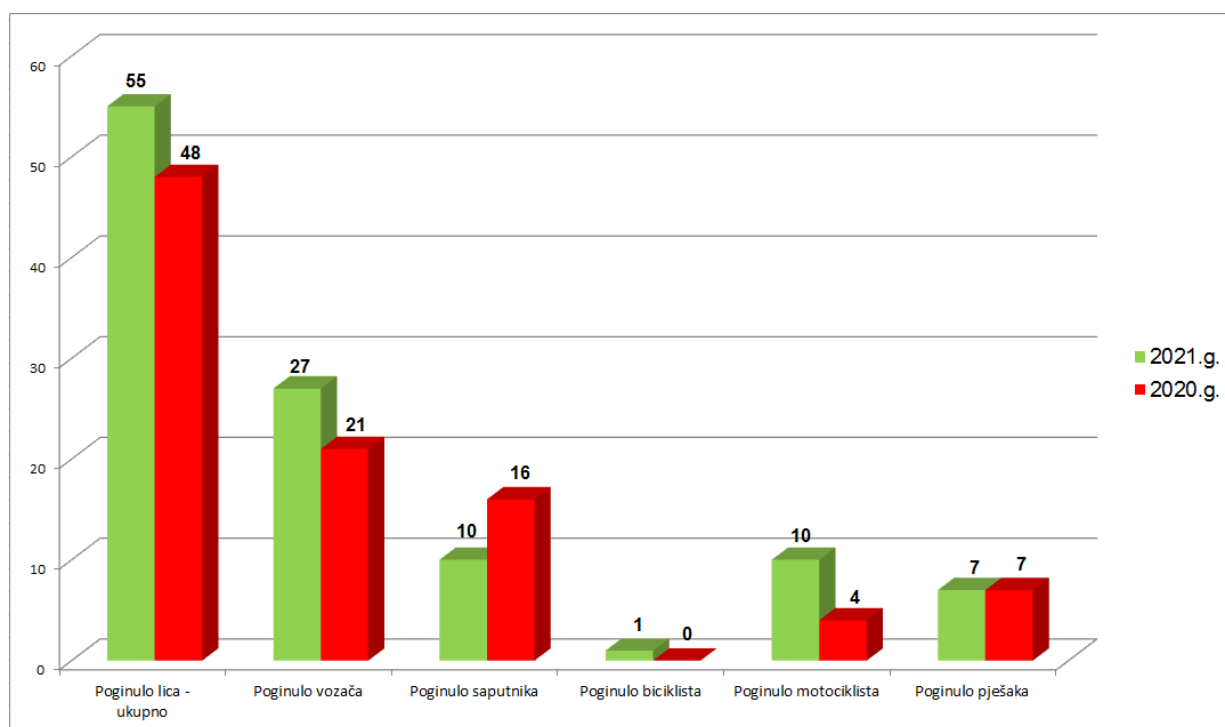
Saputnika je poginulo 10, što je manje za 6 ili 37,5% u odnosu na 2020. godinu (16).

U 2021. godini poginuo je jedan biciklista, dok u 2020. godini nijesmo imali poginulih biciklista na našim putevima.

Motociklista je poginulo 10, što je za 6 lica ili za 150,0% više, u odnosu na 2020. godinu (4).

Pješaka je poginulo 7, koliko ih je poginulo i 2020. godine (Grafikon 2).

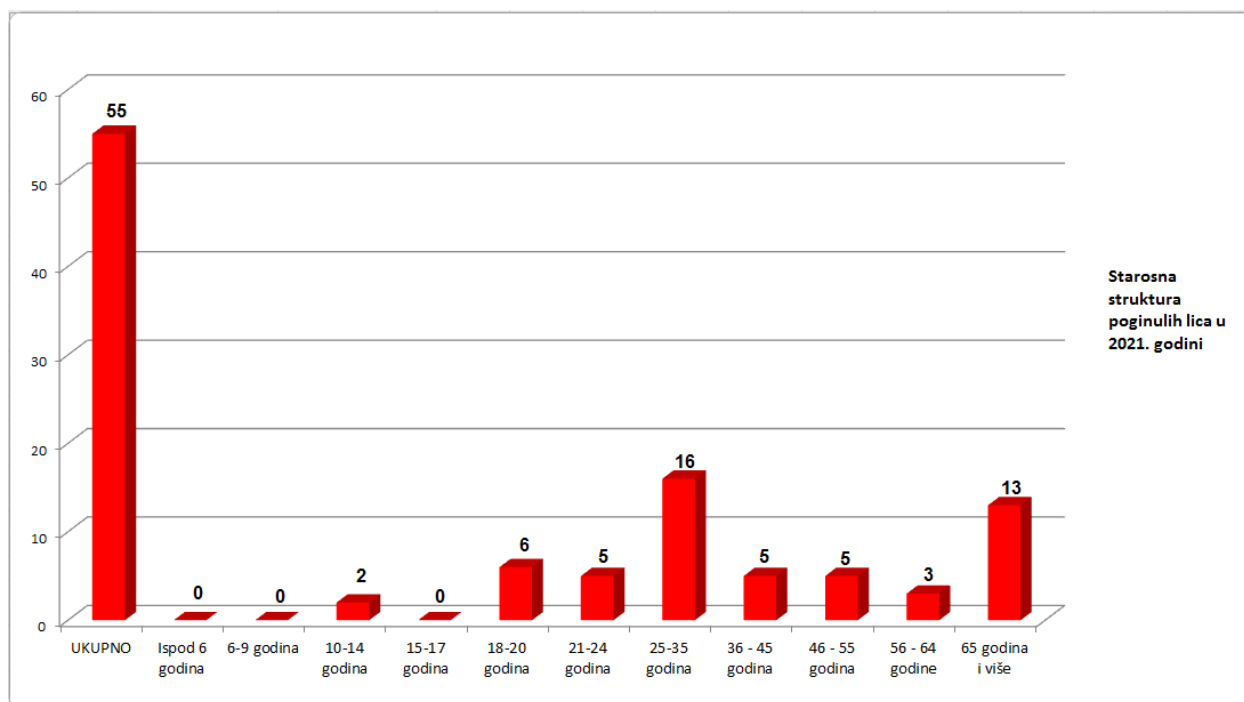
Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu



Grafikon 2 – Poginula lica u saobraćajnim nezgodama

Od ukupnog broja poginulih lica (55), najviše je poginulo lica starosne dobi od 25 do 35 godina (16). Nakon toga, najviše je poginulih starosne dobi preko 65 godina (13), od 18 do 20 godina (6), od 21 do 24 godine (5), od 36 do 45 godina (5), od 46 do 55 godina (5), od 56 do 64 godine (3) lica. Ispod 18 godina ukupno je stradalo dvoje djece i to starosti od 10 do 14 godina (Grafikon 3).

Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu



Grafikon 3 – Starosna struktura poginulih lica

2.3. Saobraćajne nezgode sa povrijeđenim licima

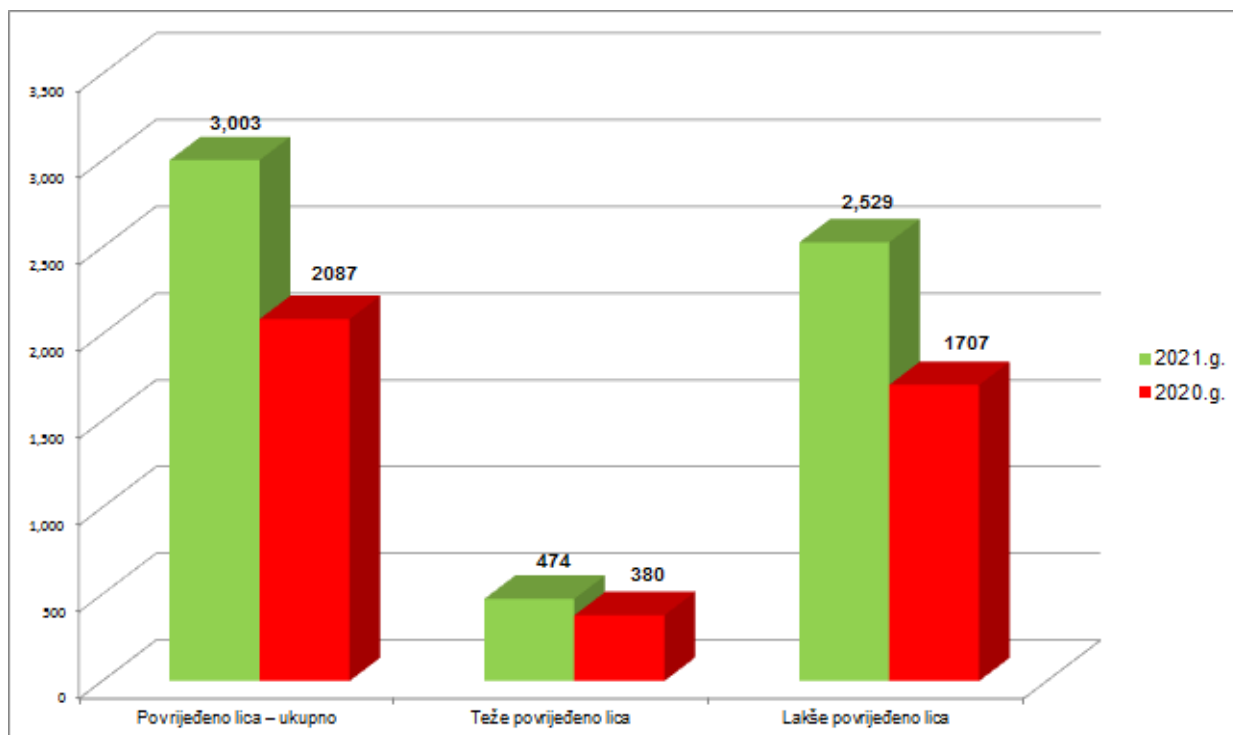
U toku 2021. godine, u saobraćajnim nezgodama povrijeđeno je ukupno 3.003 lica, što je za 916 lica ili za 43,9% više nego u 2020. godini (2.087).

	2021.g.	2020.g.	odnos u %
Povrijeđeno lica – ukupno	3.003	2.087	43,9 %
Teže povrijeđeno lica	474	380	24,7 %
Lakše povrijeđeno lica	2.529	1.707	48,2 %

Teže je povrijeđeno 474 lica, za 94 lica ili za 24,7% više u odnosu na 2020. godinu (380).

Lakše je povrijeđeno 2.529 lica, što je za 822 lica ili za 48,2% više u odnosu na 2020. godinu (1.707) (Grafikon 4).

Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu



Grafikon 4 – Povrijeđena lica u saobraćajnim nezgodama

2.4. Podjela saobraćajnih nezgoda u odnosu na kategorije puta

U 2021. godini, prema kategoriji puta, najviše saobraćajnih nezgoda dogodilo se na ulicama i to 57,1%, dok se na magistralnim putevima dogodilo 29,0%, na lokalnim putevima 8,3%, regionalnim 4,6%, a na nekategorisanim putevima 1,0%.

Prema kategorijama puta i posledicama saobraćajnih nezgoda:

- **na magistralnim putevima** dogodila se 1.771 (1.340) saobraćajna nezgoda, u kojima su poginula 33 (35) lica, dok je povrijeđeno 1.095 (718), od kojih teže 208 (164) lica, a 887 (554) lica je zadobilo lake tjelesne povrede.

- **na regionalnim putevima** dogodilo se 278 (176) saobraćajnih nezgoda, u kojima je poginulo 6 (4) lica, a povrijeđeno je 181 (99), od kojih teže 44 (24) lica, a 137 (75) je zadobilo lake tjelesne povrede.

- **na lokalnim putevima** dogodilo se 507 (499) saobraćajnih nezgoda, u kojima je poginulo 5 (1) lica i povrijeđeno 287 (224), od kojih teže 47 (50) lica, dok je 240 (174) lica zadobilo lake tjelesne povrede.

Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

- **na ulicama** dogodilo se 3.490 (2.527) saobraćajnih nezgoda, u kojima je poginulo 10 (7) lica, a povrijeđena su 1.423 (1.039) učesnika u saobraćaju, od kojih teže 169 (140) i 1.254 (899) lakše.

- **na nekategorisanim putevima** dogodile su se 63 (50) nezgode, u kojima je poginulo 1 (1) lice, dok je povrijeđeno 17 (6) lica, od kojih teže 6 (2) i lakše 11 (4).

3. AKTIVNOSTI SLUŽBENIKA SAOBRAĆAJNE POLICIJE

3.1. Statistički pokazatelji

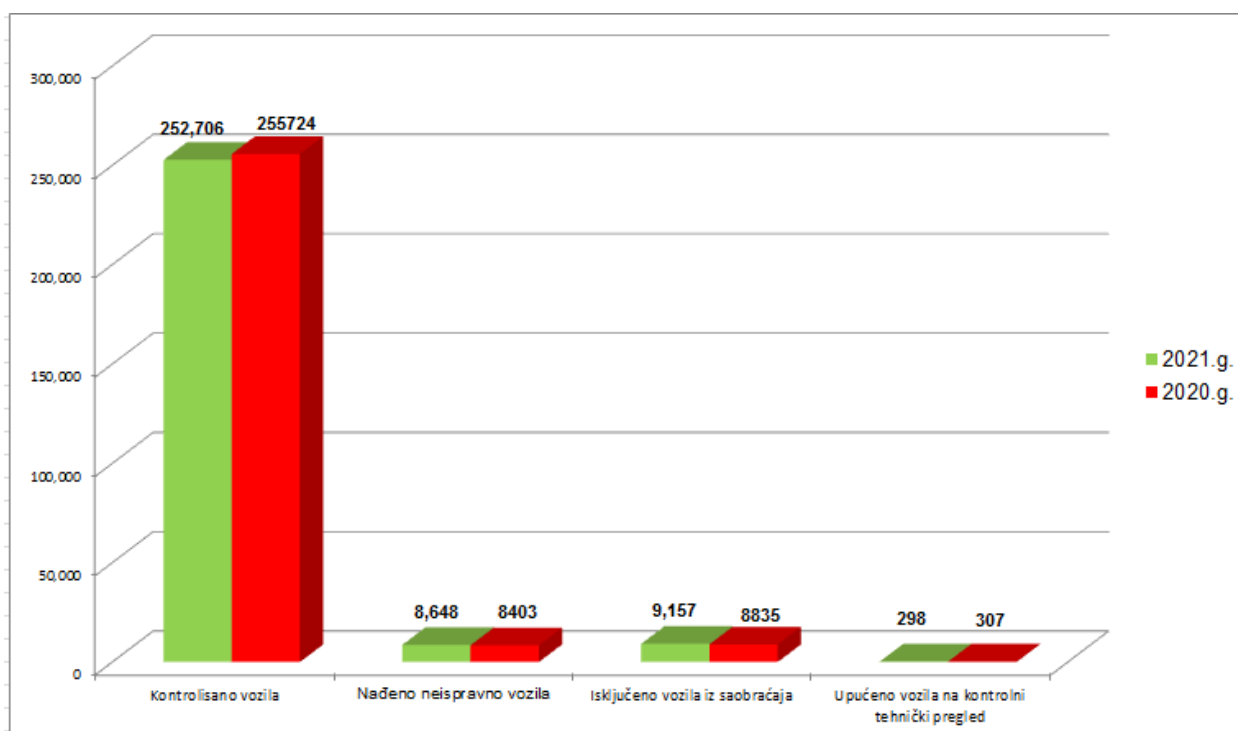
U cilju stvaranja uslova za veću bezbjednost svih učesnika u saobraćaju, službenici saobraćajne policije centara i odjeljenja bezbjednosti, kao i Grupe policije za bezbjednost drumskog saobraćaja su prilikom obavljanja poslova nadzora i kontrole bezbjednosti u drumskom saobraćaju tokom 2021. godine kontrolisali ukupno 252.706 (255.724) vozila.

	2021.g.	2020.g.	odnos u %
Kontrolisano vozila	252.706	255.724	-1,2 %
Nađeno neispravno vozila	8.648	8.403	2,9 %
Isključeno vozila iz saobraćaja	9.157	8.835	3,6 %
Upućeno vozila na kontrolni tehnički pregled	298	307	-2,9 %

Tom prilikom, kontrolisano je i evidentirano 8.648 (8.403) neispravnih vozila, dok je 9.157 (8.835) isključeno iz saobraćaja, a na kontrolni tehnički pregled upućeno 298 (307) vozila.

Službenici saobraćajne policije su prilikom redovne kontrole saobraćaja našli za 2,9% više neispravnih vozila i tom prilikom isključili iz saobraćaja 3,6% više vozila u odnosu na 2020. godinu (Grafikon 5).

Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu



Grafikon 5 – Broj kontrolisanih vozila

U 2021. godini alkotestirano je 71.247 (69.515) vozača.

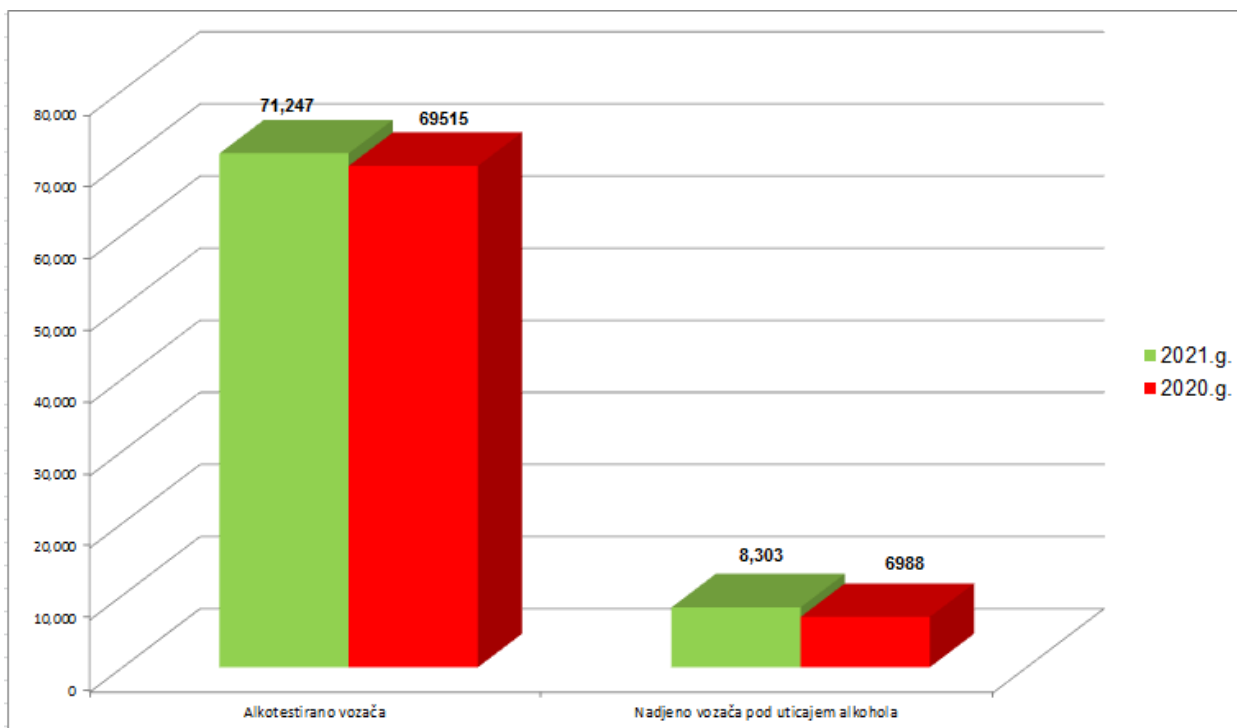
	2021.g.	2020.g.	odnos u %
Alkotestirano vozača	71.247	69.515	2,5 %
Nađeno vozača pod uticajem alkohola	8.303	6.988	18,8 %
Odbilo alkotestiranje	242	247	-2,0 %
Naloženo uzimanje krvi i urina	1.519	1.390	9,3 %

Pod uticajem alkohola nađeno je 8.303 (6.988), dok je alkotestiranje odbilo 242 (247) vozača (Grafikon 6).

Naloženo je uzimanje krvi i urina za 1.519 (1.390) vozača.

Iz navedenog se može vidjeti da su službenici saobraćajne policije, kroz svakodnevne aktivnosti, registrovali značajan porast vozača koji upravljaju vozilom pod dejstvom alkohola i to za 18,8% što predstavlja zabrinjavajući podatak za društvo u cjelini.

Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu



Grafikon 6 – Broj alkotestiranih vozača

Službenici saobraćajne policije su izdali 108.590 (110.296) naloga za plaćanje novčanih kazni i podnijeli 13.602 (13.925) prekršajne prijave, 16.980 (17.446) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i 538 (375) krivičnih prijava.

Privremeno su oduzeli: 9 (35) saobraćajnih dozvola, 3.202 (2.848) registarskih tablica i 94 (197) vozila.

	2021.g.	2020.g.	odnos u %
Izdato naloga za plaćanje novčanih kazni	108.590	110.296	-1,5 %
Podnijeto prekršajnih prijava	13.602	13.925	-2,3 %
Podnijeto zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	16.980	17.446	-2,7 %
Podnijeto krivičnih prijava	538	375	43,5 %
Upućeno predmeta na ocjenu tužilaštvu	1.191	879	35,5 %

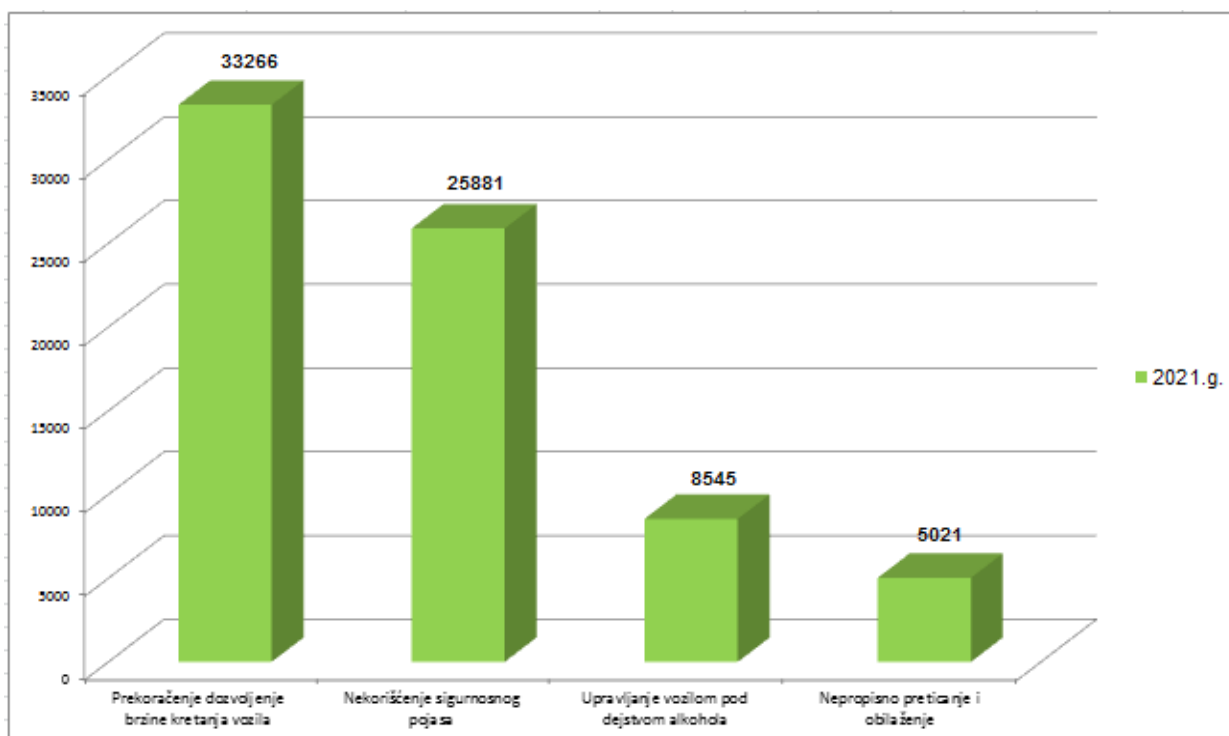
Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

Privremeno oduzeto saobraćajnih dozvola	9	35	-74,3 %
Privremeno oduzeto registarskih tablica	3.202	2.848	21,1 %
Privremeno oduzeto vozila	94	197	-52,3 %

3.2. Struktura registrovanih prekršaja

Ukupno je registrovano 122.192 (124.221) prekršaja, a uvidom u strukturu i broj registrovanih prekršaja konstatuje se da je najveći broj vozača sankcionisan zbog:

- prekoračenja dozvoljene brzine kretanja vozila - 33.266;
- nekorišćenja sigurnosnog pojasa - 25.881;
- upravljanja vozilom pod dejstvom alkohola u organizmu i odbijanja alkotestiranja - 8.545;
- nepropisnog preticanja i obilaženja - 5.021;
- korišćenja telefonskog uređaja – 3.831;
- neposjedovanja vozačke dozvole - 3.607;
- upravljanja neregistrovanim vozilom - 2.539 itd. (Grafikon 7).



Grafikon 7 – Najčešći registrovani prekršaji

4. REALIZOVANJE PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI

Službenici Odsjeka za bezbjednost drumskog saobraćaja vršili su stalno praćenje i analizu parametara u oblasti bezbjednosti saobraćaja u Crnoj Gori i u skladu sa procjenama i trenutnim stanjem, planirali preduzimanje preventivnih i represivnih aktivnosti, kako u odnosu na počinioce najtežih saobraćajnih prekršaja, tako i u pogledu ugroženih i ranjivih kategorija, koje su u prethodnom periodu najčešće bile žrtve saobraćajnih nezgoda.

Shodo planiranoj dinamici, Odsjek je u okviru preventivnih aktivnosti, u izvještajnom periodu realizovao operativne akcije, medijske aktivnosti i preventivne kampanje.

4.1. Operativne akcije

Odsjek je organizovao i u saradnji sa organizacionim jedinicama Uprave policije, koje se bave bezbjednošću saobraćaja, kao vid pojačane kontrole saobraćaja, realizovao više operativnih akcija nacionalnog karaktera, i to:

- „Alkohol“;
- „Brzina“;
- „Pješak“;
- „Stop za neregistrovana vozila“;
- „Mobilni telefon“;
- „Motocikl“;
- „Autobus“;
- „Folija“;
- „Auto škola“;
- „Taksi“;
- „Tahograf“;
- „Vanredni prevoz“.

Navedene akcije su izvođene planski i to u više navrata u toku godine, a u skladu sa bezbjedonosnim procjenama i preventivnim aktivnostima koje su preduzimate na nivou odsjeka.

Izveden je i značajan broj akcija lokalnog karaktera, koje su preduzimate na nivou stanica policije, centara i odjeljenja bezbjednosti, koje su takođe značajno doprinosile poboljšanju stanja bezbjednosti saobraćaja na nivou lokalnih zajednica.

4.2. Medijske aktivnosti

Putem sredstava javnog informisanja, kroz niz medijskih kampanja, gostovanja u radio i TV emisijama, tekstovima u štampanim medijima i aktivnostima na društvenim mrežama, pripadnici saobraćajne policije kontinuirano su obavještavali javnost i sve učesnike u

Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

saobraćaju o uzrocima i posledicama saobraćajnih nezgoda, kao i o preventivnim mjerama koje je saobraćajna policija preduzimala u skladu sa svojim nadležnostima.

Službenici Odsjeka za bezbjednost drumskog saobraćaja su realizovali ukupno 84 medijske aktivnosti od čega:

- 36 učešća u radio i TV emisijama i
- 48 priloga u štampanim medijima i portalima.

Navedenim aktivnostima službenici Odsjeka su, između ostalog, ukazivali vozačima i ostalim učesnicima u saobraćaju na obaveze poštovanja zakona i potrebu bezbjednog i sigurnog učestvovanja u saobraćaju.

4.3. Preventivne kampanje

U cilju podizanja nivoa svijesti i saobraćajne kulture učesnika u saobraćaju, u saradnji sa partnerima sa nivoa lokalne zajednice realizovane su dvije kampanje i to: „Kad pijem ne vozim“ (u saradnji sa pivarom „Trebjesa“ Nikšić) i „Stop za neregistrovana vozila“ (u saradnji sa Udruženjem Nacionalni biro osiguravača Crne Gore). Tokom realizacije pomenutih aktivnosti štampan je i distribuiran edukativni materijal u vidu flajera koji su dijeljeni učesnicima u saobraćaju.

5. STANICE ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA

5.1. Izdavanje odobrenja za rad stanica za tehnički pregled vozila

Na osnovu člana 254 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, Uprava policije kao nadležni organ, odnosno Odsjek za bezbjednost drumskog saobraćaja, izdaje odobrenja pravnim licima, za obavljanje poslova tehničkog pregleda vozila, kada utvrdi da stanica ispunjava zakonom propisane uslove.

Trenutno u Crnoj Gori radi 125 stanica za tehnički pregled vozila, kojima je u skladu sa zakonom, od strane Uprave policije izdato odobrenje za obavljanje tehničkog pregleda vozila.

U 2021. godini izdato je šest rješenja za rad stanica za tehnički pregled vozila, po kom osnovu je, shodno Zakonu o administrativnim taksama („Službeni list CG“, br. 18/2019), naplaćeno 5.100 eura, u korist Budžeta Crne Gore. Donijeta su i dva rješenja o prestanku važenja odobrenja za rad stanica po zahtjevu stranke kao i jedno rješenje o obustavljanju postupka po zahtjevu stranke.

5.2. Izdavanje licenci za kontrolora za obavljanje poslova tehničkog pregleda vozila

Na osnovu člana 261 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, Uprava policije kao nadležni organ izdaje licence za kontrolora za obavljanje poslova tehničkog pregleda vozila, kad utvrdi da fizičko lice ispunjava zakonom propisane uslove.

Po tom osnovu, u 2021. godini je izdato 107 licenci za kontrolora za obavljanje poslova tehničkog pregleda vozila.

5.3. Inspeksijski nadzor nad radom stanica za tehnički pregled vozila

Na osnovu člana 314 stav 2 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima Uprava policije vrši inspeksijski nadzor nad radom stanica za tehnički pregled vozila.

Važno je napomenuti da se inspeksijski nadzor isključivo odnosi na kontrolu ispravnosti, pravilnosti i zakonitosti sprovođenja postupka kontrole i tehničkog pregleda vozila (ne i finansijskog ili poreskog poslovanja, što je predmet kontrole drugih državnih organa), u skladu sa Pravilnikom o tehničkom pregledu vozila (Službeni list CG", br. 4/2014 i 47/2019).

Shodno tome, u 2021. godini ukupno je izvršeno 28 inspeksijskih nadzora nad radom stanica za tehnički pregled vozila. U 24 slučaja zbog utvrđenih nepravilnosti u radu izdati su prekršajni nalozi, a u četiri slučaja je obustavljen inspeksijski nadzor.

5.4. Izrečene sankcije

Zbog uočenih propusta u radu stanica za tehnički pregled vozila, tokom vršenja inspeksijskog nadzora, zakonom je propisano da se kazne mogu izreći pravnim, odgovornim licima i fizičkim licima - kontrolorima za obavljanje poslova tehničkog pregleda vozila.

Tako su u 2021. godini službenici Odsjeka za bezbjednost drumskog saobraćaja prilikom vršenja inspeksijskih nadzora nad radom stanica za tehnički pregled vozila zbog uočenih propusta u radu, izdali 101 prekršajni nalog pravnim, odgovornim i fizičkim licima - kontrolorima u iznosu od 71.450 eura.

- Sankcije izrečene pravnim licima

Zbog utvrđenih nepravilnosti u radu u pet slučajeva donijeto je rješenje o zatvaranju stanice do otklanjanja neispravnosti, do 60 dana. U ovim slučajevima, kada su utvrđene nepravilnosti otklonjene, vršen je kontrolni inspeksijski nadzor.

Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

Uočene nepravilnosti u radu zbog kojih su donijeta rješenja o zatvaranju stanica za tehnički pregled vozila najčešće se odnose na teže prekršaje, kao što su:

- obavljanje tehničkih pregleda vozila na nepropisan način i suprotno pravilima struke,
- ovjera tehničke ispravnosti vozila koja nijesu bila tehnički ispravna,
- nevođenje ili neuredno vođenje evidencija o tehničkom pregledu vozila i sl.

Zbog utvrđenih nepravilnosti u radu prilikom obavljanja poslova tehničkog pregleda vozila, pravnim licima su izdata 24 prekršajna naloga, u ukupnom iznosu od 49.000 eura.

Najčešći prekršaji zbog kojih su izdati prekršajni nalozi su:

- obavljanje tehničkih pregleda vozila na način suprotno propisanim pravilima,
- ovjera tehničke ispravnosti vozila koja nijesu bila tehnički ispravna,
- nevođenje ili neuredno vođenje evidencija o tehničkom pregledu vozila i sl.

- Sankcije izrečene odgovornim licima

Odgovornim licima u pravnim licima, izdata su 24 prekršajna naloga u iznosu od 10.000 eura. Novčane kazne su izrečene odgovornim licima zbog propuštanja dužnog nadzora nad radom stanica za tehnički pregled vozila.

- Sankcije izrečene fizičkim licima - kontrolorima za obavljanje poslova tehničkog pregleda vozila

U izvještajnoj godini zbog uočenih propusta u radu kontrolorima je izdato 53 prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 12.450 eura.

Najčešći prekršaji zbog kojih su izdati prekršajni nalozi su:

- obavljanje tehničkih pregleda vozila na način suprotan propisanim pravilima struke i
- ovjera tehničke ispravnosti vozila koja nijesu bila tehnički ispravna.

Takođe, službenici Uprave policije svakodnevno putem video nadzora, čije je instaliranje zakonom propisano i obavezno u svim stanicama, shodno Pravilniku o bližim uslovima koje moraju da ispunjavaju stanice za tehnički pregled vozila ("Službeni list CG", br. 122/2021), vrše nadzor, da li se tehnički pregledi vozila obavljaju u skladu sa Zakonom.

6. VANREDNI TRANSPORT

Veoma značajna aktivnost koju saobraćajna policija realizuje, a zahtijeva dodatno vanredno angažovanje kako ljudskih, tako i materijalnih resursa, odnosi se na saobraćajnu pratnju i obezbjeđenje vanrednog transporta (vangabaritnog prevoza).

Tokom 2021. godine, Uprava policije je sa pravnim licima sklopila 92 ugovora za policijsku pratnju vanrednih transporta.

Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

Na ime troškova angažovanja policijskih službenika i materijalno tehničkih sredstava policije, u skladu sa zakonom, naplaćeno je 59.206 eura, u korist Budžeta Crne Gore.

7. ZAKLJUČAK SA OCJENOM STANJA

Zbog povećanog broja učesnika u saobraćaju, pogotovo u odnosu na prethodne godine, ukupan broj saobraćajnih nezgoda i nezgoda sa lakše i teže povrijeđenim licima je veći nego u prethodnim godinama.

Takođe, zbog aktuelne epidemiološke situacije u Crnoj Gori, kao i izraženih logističkih problema ukupne radne aktivnosti saobraćajne policije u smislu sankcionisanja i kontrole vozača, kao i ostalih učesnika u saobraćaju, bile su manje u odnosu na statističke rezultate ostvarene prethodnih godina.

I tokom 2021. godine, značajan broj policijskih službenika bio je zaražen virusom Covid-19, što je prouzrokovalo njihovo odsustvo sa posla po osnovu bolovanja, kao i opterećenost i veliku angažovanost ostataka operativnog sastava saobraćajne policije.

Analizirajući statističke podatke navedene u ovom izvještaju, kao i preduzete mjere i aktivnosti službenika saobraćajne policije na unapređenju i poboljšanju bezbjednosti drumskog saobraćaja, za 2021. godinu, nastavilo se sa kontinuitetom zadovoljavajućeg stanja.

Shodno navedenom zaključuje se:

- I pored velikog broja realizovanih preventivnih aktivnosti tokom 2021. godine, evidentirano je 6.109 saobraćajnih nezgoda, što predstavlja povećanje za 33,0% u odnosu na 2020. godinu, kada ih je evidentirano 4.592. U saobraćajnim nezgodama poginulo je 55 lica, ili 14,6 % više u odnosu na prethodnu godinu, kada je poginulo 48 lica. Ukupan broj povrijeđenih lica je 3.003, što predstavlja povećanje od 43,9% u odnosu na prethodnu godinu, kada je povrijeđeno 2.087 lica, od kojih 2.529 (1.707) lakše ili 48,2 % više u odnosu na 2020. godinu i 474 (380) teže povrijeđena, odnosno 24,7% više u odnosu na uporedni period.
- Imajući u vidu analizu saobraćajnih nezgoda koje su nastale kao izolovani saobraćajni incidenti, evidentno je da je ljudski faktor i dalje najveći uzrok saobraćajnih nezgoda koje su se u izvještajnom periodu dogodile na našim putevima.
- Činjenice koje posebno zabrinjavaju su da i pored svih aktivnosti saobraćajne policije, kako preventivnih (apeli, medijske kampanje, preventivno-edukativne akcije i sl), tako i represivnih, broj vozača koji su konzumirali alkohol a nakon toga upravljali motornim vozilom i dalje je veoma velik. Takođe, alarmantan je podatak za društvo u cjelini da je od ukupnog broja smrtno stradalih lica (55), preko 50 % starosne dobi do 35 godina (29 lica) kao i da je 13 lica bilo starosne dobi od 65 godina i više.
- U cilju poboljšanja tehničke ispravnosti vozila koja učestvuju u saobraćaju, Odsjek za bezbjednost drumskog saobraćaja je nastavio sa kontrolom poštovanja normi i poboljšanju zakonitosti rada stanica za tehnički pregled vozila, prvenstveno kroz kontrolno-nadzornu funkciju, što je uticalo na unapređenje kvaliteta rada u ovoj oblasti.

Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

- I pored značajnih rezultata Odsjeka za sprovođenje postupka prinudne naplate u ostvarivanju prihoda po osnovu prinudne naplate neplaćenih prekršajnih naloga izdatih od strane policijskih službenika, u prethodnom periodu (u 2021. godini ukupno je u Budžet Crne Gore uplaćeno 1.608.348,18 eura) i dalje je prisutan problem značajnog iznosa nenaplaćenih finansijskih sredstava po tom osnovu.
- Nepostojanje stacionarnih radarskih sistema za nadzor saobraćaja u većim gradovima i kritičnim dionicama magistralnih i regionalnih puteva gdje se i registruje najveći broj saobraćajnih nezgoda i prekršaja sa najtežim posledicama i dalje značajno otežava rad saobraćajne policije, kako u pogledu potpunog i neselektivnog registrovanja počinitelaca saobraćajnih prekršaja, tako i u potrebi da policijski službenici i dalje budu fizički i neposredno prisutni na kritičnim saobraćajnicama i dionicama puta, što je u odnosu na trenutnu putnu mrežu lokalnih, magistralnih, regionalni, putnih pravaca (pa i budućeg auto-puta) i brojno stanje policijskih službenika saobraćajne policije, fizički neizvodljivo.

U skladu sa rješenjima Ministra unutrašnjih poslova broj 082/21-14552 od 9.VII.2021 i 082/21 - 14552/2 od 8.XI.2021 godine predat je nacrt STUDIJE EKONOMSKE OPRAVDANOSTI za realizaciju Projekata: „Unaprjeđenje bezbjednosti saobraćaja upotrebom radarskih uređaja i primjenom savremenih tehnologija za evidentiranje prekršaja, prenos i obradu podataka o prekršajima“, sa priložima:

1. Specifikacija za nabavku opreme iz oblasti bezbjednosti saobraćaja,
2. Pregled lokacija za postavljanje stacionarnih kamera na teritoriji Crne Gore,
3. Matrica rizika.

U cilju realizacije navedenog projekta Ministarstvu unutrašnjih poslova je Budžetom za 2022. godinu odobren za realizaciju navedenog projekta iznos od 1.250.000,00 eura, iako je prvobitno traženo 2.500.000,00 eura.

Tokom 2021. godine, starješine Odsjeka za bezbjednost drumskog saobraćaja su putem instruktivnih telegrama i zaključaka sa radnih sastanaka i kolegijuma insistirali na proaktivnom i preventivnom djelovanju policije, a ne na broju sankcionisanih vozača i naplaćenih kazni.

Službenici saobraćajne policije su i pored brojnih problema koji su otežavali njihov rad, kao što su nepovoljna starosna i kadrovska struktura, nedostatak i zastarjelost sredstava za rad sa kojima raspolažu, zahvaljujući svom profesionalnom odnosu prema radnim obavezama i građanima, kao i velikom uloženom trudu i naporu, ipak postigli dobre radne rezultate.

Ipak, uzimajući u obzir sve objektivne, ali i subjektivne okolnosti, kao i statističke uporedne pokazatelje, nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera i aktivnosti drugih nadležnih subjekata, javnih ustanova i državnih organa čije nadležnosti imaju direktan ili indirektan uticaj na ukupno stanje bezbjednosti saobraćaja, nizak nivo saobraćajne kulture kod većine učesnika u saobraćaju i nedovoljno razvijenu saobraćajnu infrastrukturu, cijenimo da je ukupno stanje bezbjednosti saobraćaja na putevima u Crnoj Gori, u 2021. godini bilo **nezadovoljavajuće**.

Saobraćajna policija kroz kontrolne, preventivne i represivne aktivnosti, bez obzira na relativno dobru organizaciju i visok stepen angažovanosti policajaca na terenu, realno ne može postići veću efikasnost djelovanja od postojeće. S druge strane, postoji značajan prostor za unapređenje i djelovanje u nabavci savremenih i efikasnih tehničkih sredstava i sistema (što svakako ne zavisi od Uprave policije), kao i u mobilisanju i sistemskom angažovanju svih kvalifikovanih subjekata društva koji mogu doprinijeti poboljšanju stanja bezbjednosti saobraćaja u Crnoj Gori.

8. PRIJEDLOG MJERA

Na osnovu praćenja i analize stanja, kao i ostvarenih rezultata, u cilju unapređenja ukupne bezbjednosti drumskog saobraćaja u Crnoj Gori, u narednom periodu potrebno je:

- Nastaviti sa preduzimanjem svih raspoloživih preventivnih i represivnih mjera i aktivnosti u cilju smanjenja broja saobraćajnih nezgoda i njihovih posledica;
- Izvršiti nabavku novih i obnavljanje postojećih i dotrajalih materijalno-tehničkih sredstava neophodnih za efikasniji i profesionalniji rad službenika saobraćajne policije;
- Imajući u vidu da saobraćajna policija, preduzimajući aktivnosti i radnje iz svoje nadležnosti, ostvaruje značajna finansijska sredstva (od naplate novčanih kazni, kontrole rada stanica za tehnički pregled vozila, saobraćajnih obezbjeđenja vanrednih transporta, prinudne naplate neplaćenih prekršajnih naloga i sl.) koja se uplaćuju u Budžet Crne Gore, predlažemo da Ministarstvo finansija i Ministarstvo unutrašnjih poslova iznađu zakonsku mogućnost da se dio prihodovanih sredstava po ovom osnovu direktno preusmjeri za opremanje i poboljšanje uslova rada saobraćajne policije (u pojedinim državama regiona taj iznos se kreće do 20% od ostvarenog prihoda na godišnjem nivou).
- Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave policije, u okviru Sektora policije posebne namjene, potrebno je oformiti posebnu organizacionu cjelinu (Odjeljenje, Grupu, i sl), koja će biti zadužena za saobraćajno obezbjeđenje i pratnju domaćih i stranih šticećenih ličnosti. Na ovaj način bi se saobraćajna policija rasteretila ovih aktivnosti koje se svakodnevno realizuju u velikom broju i potpuno posvetila unapređenju, regulisanju, kontroli i bezbjednosti drumskog saobraćaja (Zaključak Vlade broj 07-2107, od 02. aprila 2020. godine, tačka 2-koji nije realizovan);
- Kako je tokom 2022. godine planiran završetak i puštanje u saobraćaj auto-puta Bar-Boljare, I faze od Podgorice do Mateševa, neophodno je povećati materijalne kapacitete Grupe policije za bezbjednost drumskog saobraćaja koja će biti zadužena za obavljanje poslova vezanih za bezbjednost saobraćaja na auto-putu (realizovati nabavku neophodnih motornih vozila, uređaja, tehničkih sredstava i sl.);

Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

- Nastaviti sa aktivnostima na realizaciji preventivno-represivnih akcija pojačane kontrole saobraćaja i edukativnih kampanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja u odnosu na registrovane pojavne oblike i najčešće prekršaje koje čine učesnici u saobraćaju;
- U saradnji sa Policijskom akademijom i Mašinskim fakultetom, planirati organizovanje specijalističkih obuka starijima i pripadnika saobraćajne policije u cilju unapređenja profesionalnih kapaciteta saobraćajne policije;
- Intenzivirati saradnju svih organizacionih cjelina Uprave policije, kako na lokalnim tako i na centralnom nivou, sa državnim organima, lokalnim samoupravama, javnim ustanovama, inspekcijским službama, građanima, nevladinim organizacijama, medijima i sl, u cilju realizacije zajedničkih aktivnosti kao vida podrške naporima Uprave policije na unapređenju i poboljšanju stanja u oblasti bezbjednosti drumskog saobraćaja;
- Intenzivirati aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, na realizaciji projekta „Stacionarnih radarskih sistema“ za nadzor saobraćaja u većim gradovima i na pojedinim dionicama magistralnih puteva (uključujući i auto-put), kako bi ovaj sistem doprinio efikasnijem sprovođenju preventivnih i represivnih mjera prema učesnicima u saobraćaju, pa samim tim i smanjenju broja saobraćajnih nezgoda sa najtežim posledicama;
- Insistirati da Ministarstvo prosvjete unaprijedi organizacione, stručne i profesionalne kapacitete vezane za rad i funkcionisanje auto škola, kao i da u što kraćem roku završi rad na izradi novih testova za polaganje teorijskog dijela vozačkog ispita i izvrši propisani postupak licenciranja svih auto škola, kao i članova ispitnih komisija, u skladu sa zakonom (Zaključak Vlade broj 07-2107 od 02. aprila 2020. godine, tačka 4 - nije realizovan);
- Kroz pojačan inspekcijски nadzor od strane nadležnih državnih organa, izvršiti uvid u rad i postupanje zdravstvenih ustanova, kao i u sam postupak ljekarskih pregleda i izdavanje ljekarskih uvjerenja, kako javnih, tako i privatnih zdravstvenih ustanova (laboratorije, ambulate, medicine rada i sl) koje se bave izdavanjem ljekarskih uvjerenja za vozače (Zaključak Vlade broj 07-2107, od 02. aprila 2020. godine, tačka 6 - nije realizovan);
- Inicirati da Ministarstvo zdravlja realizuje ranije započeti projekat uvezivanja svih zdravstvenih ustanova koje se bave izdavanjem ljekarskih uvjerenja za vozače u jedinstveni informacioni sistem (Zaključak Vlade broj 07-2107, od 02. aprila 2020. godine, tačka 5 - nije realizovan).

Uprava policije očekuje da će se u rješavanje brojnih problema prisutnih u oblasti bezbjednosti saobraćaja u narednom periodu daleko više i intenzivnije uključiti i ostali nadležni državni organi, pravosuđe, lokalne samouprave, javne ustanove, nevladin sektor i mediji.

Samo zajedničkim, sistemskim i sinergetskim djelovanjem svih zainteresovanih društvenih subjekata, krajnje organizovanim, planskim i aktivnim pristupom šire društvene zajednice

Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2021. godinu

možemo bitnije uticati na poboljšanje postojećeg stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja, povećanju pojedinačne i kolektivne svijesti i unapređenju saobraćajne kulture na nivou Crne Gore.